

ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΛΑΤΩΝ

Στο άρθρο 2 του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου του 2007, δίνονται οι ακόλουθες ερμηνείες:

«**ιδιώτης πελάτης**» σημαίνει τον κάθε πελάτη που δεν είναι επαγγελματίας πελάτης·

Στην κατηγορία αυτή παρέχεται η μέγιστη δυνατή προστασία όπως αναφέρεται στα άρθρα 36, 38 και 39 του πιο πάνω Νόμου.

«**επαγγελματίας πελάτης**» σημαίνει τον πελάτη που πληροί τα κριτήρια και τηρεί τις διαδικασίες που καθορίζονται στο Δεύτερο Παράρτημα (παρατίθεται πιο κάτω).

Σύμφωνα με το Νόμο οι πελάτες έχουν κάθε δικαίωμά να ζητήσουν την κατάταξή τους σε άλλη κατηγορία.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (άρθρο 2)

Επαγγελματίες πελάτες

Επαγγελματίας πελάτης είναι ο πελάτης που διαθέτει την πείρα, τις γνώσεις και την εμπειρογνωμοσύνη ώστε να λαμβάνει τις δικές του επενδυτικές αποφάσεις και να εκτιμά δεόντως τον κίνδυνο που αναλαμβάνει. Για να θεωρηθεί επαγγελματίας, ο πελάτης πρέπει να ανταποκρίνεται στα παρακάτω κριτήρια:

A. Κατηγορίες πελατών που θεωρούνται επαγγελματίες:

Για τους σκοπούς του πιο πάνω Νόμου, επαγγελματίες θεωρούνται για όλες τις επενδυτικές υπηρεσίες και δραστηριότητες και τα χρηματοοικονομικά μέσα:

1. Οι οντότητες που υποχρεούνται να λάβουν άδεια λειτουργίας ή να υπαχθούν σε ρυθμίσεις για να ασκήσουν δραστηριότητες στις χρηματοοικονομικές αγορές. Ο κατωτέρω κατάλογος πρέπει να θεωρηθεί ότι περιλαμβάνει όλες τις οντότητες που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας και ασκούν τις χαρακτηριστικές για τις αναφερόμενες οντότητες δραστηριότητες: οντότητες που έχουν λάβει άδεια από ένα κράτος μέλος κατ' εφαρμογή Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, οντότητες που έχουν λάβει άδεια ή υπόκεινται στις ρυθμίσεις κράτους μέλους χωρίς αναφορά σε τέτοια Οδηγία, και οντότητες που έχουν λάβει άδεια ή υπόκεινται στις ανάλογες ρυθμίσεις τρίτης χώρας:

(α) Πιστωτικά ιδρύματα

(β) ΕΠΕΥ

(γ) Άλλα χρηματοοικονομικά ιδρύματα που έχουν λάβει άδεια ή υπόκεινται σε ρυθμίσεις

(δ) Ασφαλιστικές επιχειρήσεις

(ε) Οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων και εταιρείες διαχείρισής τους

(στ) Συνταξιοδοτικά ταμεία και εταιρείες διαχείρισής τους

(ζ) Διαπραγματευτές σε χρηματιστήρια εμπορευμάτων και συναφών παραγώγων

(η) Τοπικές επιχειρήσεις

(θ) Άλλοι θεσμικοί επενδυτές

2. Μεγάλες επιχειρήσεις που πληρούν τουλάχιστον δύο από τα ακόλουθα κριτήρια, μεγέθους, σε αναλογική βάση:

- α) Σύνολο ισολογισμού τουλάχιστον €20εκ.
- β) καθαρός κύκλος εργασιών τουλάχιστον €40εκ.
- γ) ίδια κεφάλαια τουλάχιστον €2εκ.

3. Εθνικές και περιφερειακές κυβερνήσεις, δημόσιοι φορείς που διαχειρίζονται το δημόσιο χρέος, κεντρικές τράπεζες, διεθνείς και υπερεθνικοί οργανισμοί όπως η Παγκόσμια Τράπεζα, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και άλλοι παρόμοιοι διεθνείς οργανισμοί.

4. Άλλοι θεσμικοί επενδυτές των οποίων η κύρια δραστηριότητα είναι η επένδυση σε χρηματοοικονομικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων οντοτήτων που έχουν ως αποκλειστικό σκοπό την τιτλοποίηση στοιχείων ενεργητικού ή άλλες χρηματοδοτικές συναλλαγές.

Οι ανωτέρω οντότητες θεωρούνται επαγγελματίες. Πρέπει ωστόσο να έχουν τη δυνατότητα να ζητούν να αντιμετωπιστούν ως μη επαγγελματίες και οι ΕΠΕΥ μπορούν να δεχθούν να τους παράσχουν υψηλότερο επίπεδο προστασίας. Εάν ο πελάτης μιας ΕΠΕΥ είναι μια από τις επιχειρήσεις που αναφέρονται ανωτέρω, η ΕΠΕΥ πρέπει, προτού του παράσχει υπηρεσίες, να τον ενημερώσει ότι θεωρείται, με βάση τις πληροφορίες που διαθέτει η ΕΠΕΥ, επαγγελματίας πελάτης και ότι θα αντιμετωπιστεί ως τέτοιος, εκτός εάν η ΕΠΕΥ και ο πελάτης συμφωνήσουν διαφορετικά. Η ΕΠΕΥ πρέπει επίσης να ενημερώσει τον πελάτη ότι δύναται να ζητήσει την αλλαγή των όρων της σύμβασης για να τύχει υψηλότερης προστασίας.

Ο επαγγελματίας πελάτης έχει ευθύνη ο ίδιος να ζητήσει υψηλότερο επίπεδο προστασίας εάν θεωρεί ότι δεν είναι σε θέση να εκτιμήσει ή να διαχειριστεί ορθά τους κινδύνους που αναλαμβάνει.

Το υψηλότερο επίπεδο προστασίας θα παρέχεται εάν ο πελάτης που θεωρείται επαγγελματίας συνάπτει γραπτή συμφωνία με την ΕΠΕΥ ότι δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως επαγγελματίας για τους σκοπούς της εφαρμογής των κανόνων επαγγελματικής δεοντολογίας της ΕΠΕΥ. Η συμφωνία πρέπει να διευκρινίζει εάν αυτό ισχύει για μία ή περισσότερες υπηρεσίες ή συναλλαγές ή για ένα ή περισσότερα είδη προϊόντων ή συναλλαγών.

B. Πελάτες που δύνανται να αντιμετωπίζονται ως επαγγελματίες μετά από αίτησή τους:

1. Κριτήρια καταλληλότητας

Δύναται επίσης να επιτραπεί σε πελάτες εκτός εκείνων που αναφέρονται στην παράγραφο Α ανωτέρω, περιλαμβανομένων των δημόσιων φορέων και των μεμονωμένων ιδιωτών επενδυτών, να παραιτηθούν από μέρος της προστασίας που τους παρέχουν οι κανόνες επαγγελματικής δεοντολογίας των ΕΠΕΥ.

Πρέπει συνεπώς να επιτρέπεται στις ΕΠΕΥ να αντιμετωπίζουν οποιονδήποτε από τους ανωτέρω πελάτες ως επαγγελματία, εφόσον τηρούνται τα κριτήρια και οι διαδικασίες που αναφέρονται κατωτέρω. Οι πελάτες αυτοί δεν πρέπει ωστόσο να θεωρούνται ότι έχουν γνώση της αγοράς και πείρα συγκρίσιμη με εκείνη των πελατών που απαριθμούνται στη παράγραφο Α ανωτέρω.

Η παραίτηση από την προστασία των κανόνων επαγγελματικής δεοντολογίας θεωρείται ότι ισχύει μόνο εάν μια κατάλληλη αξιολόγηση της ικανότητας, της πείρας και των γνώσεων του πελάτη επιτρέπει στην ΕΠΕΥ να πεισθεί σε εύλογο βαθμό ότι, λαμβανομένης υπόψη της φύσης των σχεδιαζόμενων συναλλαγών ή υπηρεσιών, ο πελάτης είναι ικανός να λάβει μόνος επενδυτικές αποφάσεις και να κατανοήσει τους κινδύνους που αυτές ενέχουν.

Τα κριτήρια καταλληλότητας που εφαρμόζονται στους διευθυντές και διοικητικούς συμβούλους οντοτήτων που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας δυνάμει των Ευρωπαϊκών οδηγιών για τον χρηματοοικονομικό τομέα δύνανται να θεωρηθούν ως ένα παράδειγμα τέτοιας αξιολόγησης πείρας και γνώσεων. Στην περίπτωση μιας

μικρής οντότητας, το πρόσωπο που αποτελεί αντικείμενο της ανωτέρω αξιολόγησης είναι το πρόσωπο που εξουσιοδοτείται να διενεργεί συναλλαγές για λογαριασμό της.

Κατά την αξιολόγηση αυτή πρέπει να πληρούνται δύο τουλάχιστον από τα ακόλουθα κριτήρια:

1. ο πελάτης πραγματοποίησε κατά μέσον όρο 10 συναλλαγές επαρκούς όγκου ανά τρίμηνο στη σχετική αγορά στη διάρκεια των τελευταίων τεσσάρων τριμήνων,
2. η αξία του χαρτοφυλακίου χρηματοοικονομικών μέσων του πελάτη, οριζόμενο ως καταθέσεις μετρητών συν χρηματοοικονομικά μέσα, υπερβαίνει τις 500.000 ευρώ,
3. ο πελάτης κατέχει ή κατείχε επί ένα έτος τουλάχιστον επαγγελματική θέση στο χρηματοοικονομικό τομέα η οποία απαιτεί γνώση των σχεδιαζόμενων συναλλαγών ή υπηρεσιών.

2. Διαδικασία

Οι ανωτέρω οριζόμενοι πελάτες δύνανται να παραιτηθούν από την προστασία των κανόνων επαγγελματικής δεοντολογίας μόνο με την ακόλουθη διαδικασία:

- οι πελάτες γνωστοποιούν γραπτώς στην ΕΠΕΥ την επιθυμία τους να αντιμετωπιστούν ως επαγγελματίες πελάτες, είτε γενικά, είτε για μια συγκεκριμένη επενδυτική υπηρεσία ή συναλλαγή, είτε για ένα είδος συναλλαγών ή προϊόντων,
- η ΕΠΕΥ τους αποστέλλει γραπτή προειδοποίηση στην οποία διευκρινίζει σαφώς τις προστασίες και τα δικαιώματα αποζημίωσης που ενδέχεται να απολέσουν,
- οι πελάτες δηλώνουν γραπτώς, σε έγγραφο χωριστό από τη σύμβαση, ότι έχουν επίγνωση των συνεπειών που έχει η απώλεια αυτών των προστασιών.

Προτού αποφασίσει να δεχθεί την παραίτηση από την προστασία αυτή, η ΕΠΕΥ πρέπει να λαμβάνει κάθε εύλογο μέτρο για να βεβαιωθεί ότι ο πελάτης που επιθυμεί να αντιμετωπιστεί ως πελάτης επαγγελματίας πληροί τα κριτήρια που αναφέρονται ανωτέρω.

Οι επαγγελματίες πελάτες οφείλουν να γνωστοποιούν στην ΕΠΕΥ κάθε μεταβολή που μπορεί να επηρεάσει την ταξινόμησή τους. Εάν η ΕΠΕΥ διαπιστώσει ότι ένας πελάτης δεν πληροί πλέον τους όρους βάσει των οποίων αντιμετωπίστηκε ως επαγγελματίας πελάτης, λαμβάνει κατάλληλα μέτρα.

Επιλέξιμοι αντισυμβαλλόμενοι

Μεταξύ άλλων στο άρθρο 41 του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου, αναφέρεται ότι:

«*Επιλέξιμοι αντισυμβαλλόμενοι* είναι οι ΚΕΠΕΥ, οι λοιπές ΕΠΕΥ, τα πιστωτικά ιδρύματα, οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις, οι ΟΣΕΚΑ και οι Εταιρείες Διαχείρισης τους, τα συνταξιοδοτικά ταμεία και οι εταιρείες διαχείρισης τους και άλλα χρηματοοικονομικά ιδρύματα, που έχουν όλα λάβει άδεια λειτουργίας από κράτος μέλος ή υπόκεινται σε ρυθμίσεις κοινοτικού δικαίου ή εθνικού δικαίου κράτους μέλους, οι επιχειρήσεις που εξαιρούνται από την εφαρμογή του παρόντος Νόμου κατά τις παραγράφους (κ) και (λ) του εδαφίου (2) του άρθρου 3, οι εθνικές κυβερνήσεις και τα αντίστοιχα γραφεία τους, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων φορέων που διαχειρίζονται το δημόσιο χρέος, οι κεντρικές τράπεζες και οι υπερεθνικοί οργανισμοί.

Η ταξινόμηση ως επιλέξιμου αντισυμβαλλομένου βάσει του παρόντος εδαφίου δεν θίγει το δικαίωμα των επιχειρήσεων αυτών να ζητήσουν να αντιμετωπιστούν, είτε γενικά είτε για συγκεκριμένες συναλλαγές, ως πελάτες των οποίων οι σχέσεις με την ΚΕΠΕΥ υπόκεινται στις διατάξεις των άρθρων 36, 38 και 39.»

Το σχετικό με τα πιο πάνω Νομοσχέδιο βρίσκεται αναρτημένο στην ιστοσελίδα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (www.cysec.gov.cy).

Για οποιοσδήποτε απορίες επικοινωνείτε στα τηλέφωνα 22 – 717000.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνηση ή πληροφορία.